

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ХМЕЛЮ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Н.О. Куровська, асистент, В.Д. Палига, аспірант*
Житомирський національний агроекологічний університет

Розглянуто умови забезпечення конкурентоспроможності виробництва хмелю. Визначено основні фактори, які формують якісні властивості хмелю. Обґрунтовано основні шляхи забезпечення

* Науковий керівник – Л.Д. Павловська, к. е. н., доцент

необхідного рівня конкурентоспроможності вітчизняної хмелепродукції.

Постановка проблеми. Необхідною умовою зростання конкурентоспроможності виробництва хмелю є підвищення його якісних властивостей. Посилена конкуренція на ринку між виробниками пива зумовлює необхідність комплексного підходу до обґрунтування системоутворюючих факторів забезпечення якості хмелю як сировини для виробництва пива. Важливим аспектом у формуванні конкурентоспроможності хмелепродукції є гармонійне поєднання цих чинників, які розглядаються як взаємопов'язаний механізм елементів, спрямованих на процес відродження галузі хмелярства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Системні дослідження проблем розвитку галузі хмелярства знайшли відображення у працях В. Зіновчука [4]. Підвищенню економічної ефективності виробництва хмелю присвячені праці Г. Головач [1]. Перспективи подальшого розвитку галузі хмелярства висвітлені у працях Л. Павловської, О. Стойка, В. Циганка та інших. Водночас, питання підвищення конкурентоспроможності галузі хмелярства потребує подальшого дослідження.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування основних шляхів забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності виробництва хмелю за рахунок підвищення його якісних властивостей.

Виклад основного матеріалу. Основним виробником хмелю в Україні є Житомирська область, на яку в середньому за період з 2003 р. по 2008 р. припадало більше 70% загального виробництва хмелю в державі. Це обумовлено наявністю сприятливих ґрунтово-кліматичних умов для вирощування високопродуктивних сортів хмелю. Проте лише 40% площ хмільників знаходяться під новоствореними сортами. Враховуючи таке становище, у хмелегосподарствах необхідно докорінно поліпшити сортову структуру хмеленасаджень, вилучити з обороту сортосуміші, а також прискорено розмножувати конкурентоспроможні сорти, які за експертною оцінкою науково-дослідних установ заслуговують на першочергове впровадження і бюджетне фінансування.

У зв'язку з посиленням глобального конкурентного середовища України, невідкладного значення набувають питання забезпечення відповідної якості хмелепродукції стосовно наближення вітчизняних стандартів та сертифікатів до міжнародних вимог. У цьому контексті постають завдання щодо формування якості хмелю як сировини, в

першу чергу, для пивоварної промисловості, а також інших галузей народного господарства.

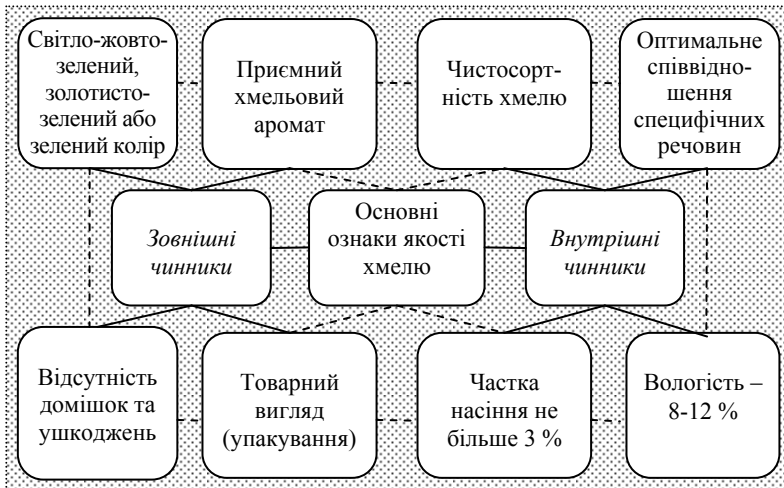

Рис. Системоутворюючі чинники забезпечення якості хмелю як сировини для виробництва пива

Джерело: [2; 3] й власні дослідження.

У формуванні хмелю як сировини для виробництва пива важливого значення набуває гармонізація внутрішніх і зовнішніх властивостей якості хмелесировини (рис.). Внутрішні показники відіграють велику роль у забезпеченні пивоварної промисловості хмелесировиною відповідної якості. До них належать: чистосортність хмелю й різноманітні біологічні властивості (оптимальне співвідношення специфічних речовин, вологість, частка насіння та ін.). До зовнішніх ознак належать: світло-жовто-зелений, золотисто-зелений або зелений колір; приємний хмелевий аромат; відсутність домішок і ушкоджень та товарний вигляд. В залежності від того, наскільки чітко виробники хмелю будуть дотримуватися вимог стандартизації на всіх технологічних етапах, залежатиме якісний склад хмелю та його пивоварні властивості.

Висновки. Визначальними умовами забезпечення конкурентоспроможності виробництва хмелю є використання високопродуктивних сортів хмелю, які за своїми якісними властивостями користуються попитом як на вітчизняному, так і на світовому ринках. Процес забезпечення конкурентоспроможності продукції хмелярства необхідно розглядати з врахуванням організаційно-технічних заходів догляду за хмільниками. Це

сприятиме підвищенню якості хмелепродукції, формуванню інноваційної моделі подальшого розвитку галузі, збалансуванню попиту і пропозиції, а також максимізації прибутку виробників хмелю.

Список використаних джерел

1. Головач Г.С. Розвиток галузі хмелярства в Україні / Г.С. Головач // Вісн. аграр. науки. – 2003. – № 4. – С. 79-80.
2. ДСТУ 4097.1-2002 «Хміль гіркий. Хміль сирець гіркий. Технічні умови». – К.: Держстандарт України, 2002. – 3 с.
3. ДСТУ 4098.1-2002 «Хміль ароматичний. Хміль сирець ароматичний. Технічні умови». – К.: Держстандарт України, 2002. – 2 с.
4. Зіновчук В.В. Тенденції розвитку галузі хмелярства у Житомирській області / В.В. Зіновчук, В.В. Шабликін, Т.М. Ратошнюк // Вісник ДАУ. – 2005. – № 2. – С. 243-252.